Danıştay 13. Daire E.2019/4289 K.2024/2601 (05.06.2024)

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 13. Daire Başkanlığı 2019/4289 E. , 2024/2601 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2019/4289

Karar No:2024/2601

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ...

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ...

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi .... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: ... Yatırımlar Holding A.Ş.'nin (...) yönetim kurulu başkanı olan davacının talimatıyla ... Döküm Sanayi A.Ş. (...) pay piyasasında gerçekleştirilen işlemler sonucunda ...'ın 992.350,00-TL zarar ettiği tespit edildiğinden bahisle 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 92. maddesi uyarınca anılan tutarın yasal faiziyle birlikte davacı tarafından ...'a ödenmesinin talep edilmesine ilişkin 24/02/2017 tarih ve 8/279 sayılı Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) kararının iptali ile ihtirazi kayıtla ödenen tutarın iadesine karar verilmesi istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: .... İdare Mahkemesi'nce verilen ... tarih ve E:.., K... sayılı kararda; 02/06/2016 tarihinde ... tarafından portföyünde bulunan ... hisselerinden pay başına ortalama 0,65289-TL üzerinden 4.250.000 adet pay satışı gerçekleştirildiği, bu işlemler sonucunda 2.774.824,05-TL gelir elde edildiği, ardından 09/06/2016 ve 13/06/2016 tarihlerinde pay başına ortalama 0,93642-TL üzerinden 3.500.000 adet pay alımı yapıldığı, bu işlemlerin maliyetinin 3.277.500,00-TL olduğu, dolayısıyla bu alım-satım işlemleri neticesinde ...'ın malvarlığındaki azalmanın 992.350,00-TL olduğunun Kurul tarafından tespit edildiği;

6362 sayılı Kanun kapsamında, ihraççıların hukuka aykırı işlemleri sebebiyle sermaye ya da malvarlığı azaltıcı işlemlerinin tespiti hâlinde Kurul'un ilgililerden aykırılıkların giderilmesi için tedbir almasını istemeye yetkili olduğu, somut olayda davacının talimatıyla ... pay piyasasında gerçekleştirilen alım-satım işlemleri nedeniyle ...'ın 992.350,00-TL zararının bulunduğunun anlaşıldığı, ...'ın kayba uğradığı bedelin davacı tarafından ...'a ödenmesinin talep edilmesine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Öte yandan, davacı tarafından, 09/06/2016 ve 13/06/2016 tarihlerinde alınan ... paylarının satılmadığı, satılması hâlinde Kurul kararında belirtilen zararın üzerinde kâr elde edileceği ileri sürülmüş ise de olası fiyatlar ve gerçekleşmeyen satış bedeli üzerinden değerlendirme yapılamayacağından, davacının aksi yöndeki iddiasına itibar edilmediği belirtilmiştir.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi .... İdari Dava Dairesi'nce; istinaf başvurusuna konu İdare Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun olduğu ve davacı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, uyuşmazlığa konu işlemlerin 6362 sayılı Kanun'un 92. maddesi kapsamında değerlendirilebilmesi için yapılan işlemlerin kanuna, sermaye piyasası mevzuatına, esas sözleşme ve fon iç tüzüğü hükümlerine veya işletme maksat ve mevzuuna aykırı olmasının gerektiği ancak ... pay piyasasında gerçekleştirilen işlemlerin bunlara aykırı olmadığı, davalı idare tarafından anılan madde kapsamında bir tedbir uygulanmadığı, haksız ve mesnetsiz olarak zarar tazmininin talep edildiği, tarafınca yapılan işlemlerin genel kurulda ortakların bilgisine sunulduğu ve genel kurulun kendisini ibra ettiği, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda şirketin uğradığı zararın tazminin isteme hakkının münhasıran şirkete ve pay sahiplerine verildiği, ...'ın uğradığı ileri sürülen zararının tazminine ancak Mahkeme kararıyla hükmedilebileceği, uyuşmazlığa konu Kurul kararının şirketler hukukunun temel prensiplerine aykırı olduğu, davalı idarece belirlenen zarar tutarının hatalı olduğu, alınan ... payları satılmadığından Kurul tarihi itibarıyla uyuşmazlığa konu alım-satım işlemlerinden kaynaklanan bir zarar veya kâr durumundan bahsedilemeyeceği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, dava konusu işlem ile temyiz edilen Bölge İdare Mahkemesi kararının hukuka uygun olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'IN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

ESAS YÖNÜNDEN:

MADDİ OLAY:

... tarafından 02/06/2016 tarihinde ... pay piyasasında ortalama 0,65-TL üzerinden 4.250.000 adet pay satışı gerçekleştirilmiş ve bu işlem sonucunda 2.774.824,05-TL gelir elde edilmiştir. 09/06/2016 ve 13/06/2016 tarihlerinde ise ortalama 0,93-TL üzerinden 3.500.000 adet pay alımı gerçekleştirilmiş ve bu işlemler nedeniyle 3.277.500,00-TL gider oluşmuştur. Davalı idarece yapılan değerlendirmede sonucunda, ... tarafından ... pay piyasasında gerçekleştirilen alım-satım işlemleri nedeniyle ... nezdinde 922.350,00-TL zararın meydana geldiği tespit edilmiştir. Akabinde anılan tutarın yasal faiziyle birlikte davacı tarafından ...'a ödenmesinin talep edilmesine ilişkin dava konusu Kurul kararı tesis edilmiştir.

14/04/2017 tarihinde 24/02/2017 tarih ve 8/279 sayılı Kurul kararının gözden geçirilmesi ve kaldırılması istemiyle başvurulmuş ve anılan başvuru 15/06/2017 tarih ve 24/791 sayılı Kurul kararıyla reddedilmiştir.

Davacı tarafından, 23/05/2017 tarihinde yasal faizi ile birlikte ödenmesi talep edilen tutar (1.076.767,72-TL) ihtirazi kayıtla ...'a ödenmiş ve buna ilişkin dekont davalı idareye sunulmuştur.

Bunun üzerine, dava konusu Kurul kararının iptali ile ihtirazi kayıtla ödenen miktarın iadesine karar verilmesi istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

6362 sayılı Kanunu'nun ''Amaç'' başlıklı 1. maddesinde, ''Bu Kanunun amacı; sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması için sermaye piyasasının düzenlenmesi ve denetlenmesidir.'' hükmüne, ''Kapsam'' başlıklı 2. maddesinde, ''Sermaye piyasası araçları, bu araçların ihracı, ihraççılar, halka arz edenler, sermaye piyasası faaliyetleri, sermaye piyasası kurumları, borsalar ile sermaye piyasası araçlarının işlem gördüğü diğer teşkilatlanmış piyasalar, piyasa işleticileri, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği, merkezî takas kuruluşları, merkezî saklama kuruluşları, Merkezî Kayıt Kuruluşu ve Sermaye Piyasası Kurulu bu Kanun hükümlerine tabidir. Halka açık olmayan anonim ortaklıkların halka arz edilmeyen pay ihraçları, bu Kanun kapsamı dışındadır. Bu Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan ikincil mevzuatta hüküm bulunmayan ve diğer kanunlarda bu Kanunun uygulanmayacağının belirtildiği hâllerde genel hükümler uygulanır.

'' hükmüne yer verilmiş;

"İhraççıların hukuka aykırı işlemleri ile sermayeyi veya mal varlığını azaltıcı işlemlerinde uygulanacak tedbirler" başlıklı 92. maddesinde, "Bu Kanuna tabi ihraççıların, kanuna, sermaye piyasası mevzuatına, esas sözleşme ve fon iç tüzüğü hükümlerine veya işletme maksat ve mevzuuna aykırı görülen durum ve işlemleri sebebiyle sermayenin veya mal varlığının azalmasına veya kaybına yol açtığının Kurulca tespit edilmesi hâlinde, Kurul;

a) 6102 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla ilgililerden aykırılıkların giderilmesi için tedbir almasını ve öngörülen işlemleri yapmasını istemeye ve gerektiğinde durumu ilgili mercilere intikal ettirmeye yetkilidir." kuralına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Aktarılan mevzuatın değerlendirilmesinden, Kurul'un amacının sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması için sermaye piyasasının düzenlenmesi ve denetlenmesi olduğu, Kurul'un, mevzuat, Kurulca belirlenen standartlar, esas sözleşme ve fon iç tüzüğü hükümlerine aykırı faaliyetleri tespit etmesi hâlinde, ilgililerden aykırılıkların Kurul'ca belirlenen bir sürede giderilmesi için tedbir almasını ve öngörülen işlemleri yapmasını istemeye, gerektiğinde durumu ilgili mercilere intikal ettirmeye yetkili olduğu anlaşılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, ... tarafından ... pay piyasasında gerçekleştirilen işlemler sonucunda ... nezdinde 922.350,00-TL zararın oluştuğu, 6362 sayılı Kanun'un 92. maddesi uyarınca anılan tutarın yasal faiziyle birlikte davacı tarafından ...'a ödenmesinin talep edilmesine ilişkin dava konusu Kurul kararının alındığı, davacı tarafından 23/05/2017 tarihinde yasal faiziyle birlikte ödenmesi talep edilen tutarın ihtirazi kayıtla ...'a ödendiği ve davalı idareye Kurul kararının geri alınması istemiyle yapılan başvurunun 15/06/2017 tarih ve 24/791 sayılı Kurul kararıyla reddedilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı görülmektedir.

Bakılan uyuşmazlıkta, davacının talimatıyla ...'ın ... pay piyasasında gerçekleştirdiği işlemlerin 6362 sayılı Kanun'un 92. maddesine aykırı olduğundan bahisle dava konusu işlem tesis edilmiş ise de, ... tarafından gerçekleştirilen işlemlerin 92. maddede sayılan aykırılık hâllerden herhangi birine dâhil olduğuna yönelik davalı idarece yapılan somut bir tespitin bulunmadığı, ... bir yatırım şirketi olduğundan şirketin hisse alım satım işlemi yapmasının

ticaretin olağan akışına uygun olduğu ve bu kapsamda yapacağı her ticari faaliyetten kâr elde etmesinin beklenemeyeceği açıktır.

Bu itibarla, ... pay piyasasında gerçekleştirilen işlemler sonucunda ...'ın zarar ettiğinden bahisle davacı hakkında tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uygunluk, davanın reddi yolundaki İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusunun reddine ilişkin temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararında ise hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin kabulüne;

2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararına yönelik olarak yapılan istinaf başvurusunun reddi yolundaki temyize konu ... Bölge İdare Mahkemesi .... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca BOZULMASINA,

3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın ... Bölge İdare Mahkemesi .... İdari Dava Dairesi'ne gönderilmesine, 05/06/2024 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.